

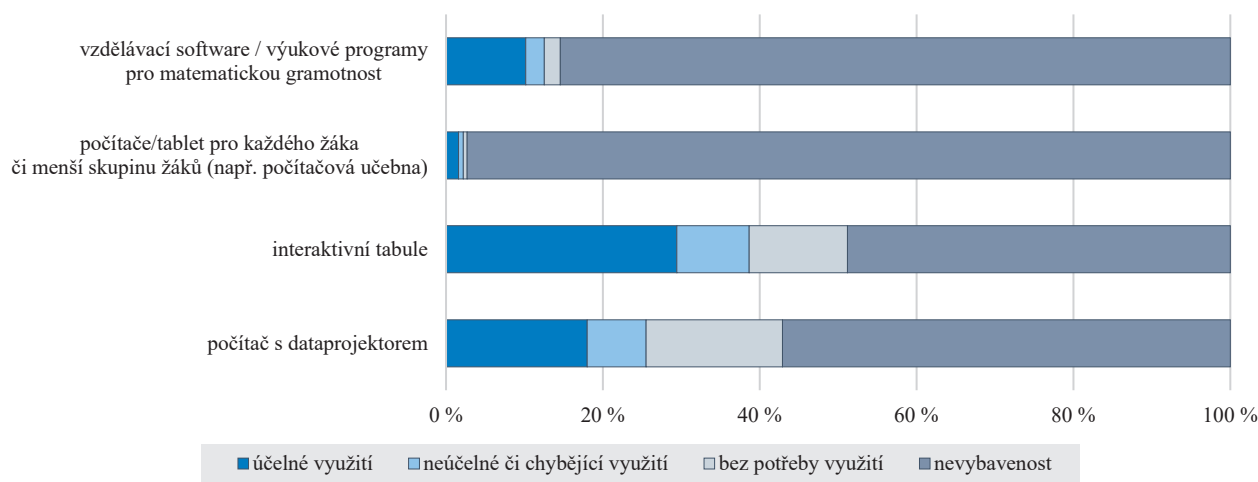
3.2 Materiální podmínky vzdělávání

Zjištění ČŠI, která se týkají materiálních podmínek vzdělávání, ukazují na některá opakující se témata relevantní rovněž pro vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti žáků:

- Prvním tématem je vybavenost škol digitální technikou tak, aby tato byla dostupná nejen učitelům, ale také žákům.
- Druhým tématem je kvalita a účelnost využití digitální techniky pro výuku, a to především v kontextu často zdůrazňované pozitivní vazby mezi účelným využitím digitální techniky a zajímavostí výuky.

Inspekční činnost na základních školách potvrdila, že uvedená témata zůstávají relevantní také pro rozvoj matematické gramotnosti žáků navštívených základních škol. Možnost nejen učitelů, ale i žáků pracovat v hodinách matematiky s počítačem byla pozorována na přibližně polovině navštívených škol, na plně třetině z nich měli takovou možnost všichni učitelé, ale nikoli žáci, a na více než 10 % škol pak neměli možnost pracovat v hodinách matematiky s počítačem ani všichni učitelé. Takto téma neuspokojivé vybavenosti základních škol digitální technikou (nejen) pro matematické vzdělávání zůstává i nadále aktuálním tématem.

GRAF 2 | Vybavenost digitální technikou a její využití v hospitovaných hodinách matematiky (podíl navštívených hodin)

Hodnocení hospitací v navštívených hodinách potvrzuje výše uvedená zjištění, když v 80 % navštívených hodin byla digitální technika k dispozici, v 20 % navštívených hodin však nikoli. Zároveň se ukazuje, že ne vždy byla dostupná technika využita, případně byla využita neúčelně (viz graf č. 2), a že řediteli škol deklarovaná možnost žáků pracovat při výuce matematiky s digitální technikou se v praxi jeví být spíše výjimečná. Podobně byl poměrně omezeně využíván vzdělávací software či výukové programy se vztahem k rozvoji matematické gramotnosti žáků. Zkvalitňování využití digitální techniky (nejen) pro matematické vzdělávání je tak i nadále žádoucí a mělo by být předmětem soustředěné pozornosti.

Relevantnost obou uvedených témat zlepšování materiálních podmínek matematického vzdělávání koresponduje se zaměřením výraznějších změn, o které usiluje vedení navštívených základních škol v posledních třech letech. Téměř 40 % ředitelů těchto škol uvedlo, že změny v matematickém vzdělávání zaměřuje na zlepšování možností využití digitální techniky, a 25 % ředitelů pak hovořilo o vyšším využití vzdělávacího softwaru a výukových programů. Tato témata, spolu se zvyšováním kvality využívání digitální techniky pro výuku matematiky, byla rovněž řediteli navštívených základních škol častěji uváděným záměrem změny matematického vzdělávání v blízké budoucnosti (viz rámeček č. 1).

Příležitosti ke zlepšování vybavenosti základních škol digitální technikou (nejen) pro matematické vzdělávání existují bez ohledu na jejich výběrový charakter, socioekonomický status žáků či dosahované výsledky žáků, nicméně v případě škol s horšími charakteristikami jsou možnosti řešit tento problém alternativními cestami přirozeně omezenější. Významnost celé problematiky se pak obecně výrazně zvýšila v souvislosti s měnícími se podmínkami vzdělávání v průběhu pandemie virového onemocnění covidu-19.¹¹

¹¹ Detailně se celou problematikou zabývá tematická zpráva ČŠI věnující se vzdělávání na dálku v základních a středních školách. Blíže viz ČŠI (2020). Vzdělávání na dálku v základních a středních školách. Tematická zpráva. Praha: Česká školní inspekce.